Werkgroep Kunstwerk Handelskade
p/a: Kaapstander 194
6541EX, Nijmegen

Bur: RR40
Nr: E26.001392
19 AUG 2026
Ingekomen
Gemeente Nijmegen

Nijmegen 16 Augustus 2026

Aan: De Raad van de Gemeente Nijmegen
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen

Betreft: Kopie Brief aan het College van B & W
over Kunstwerk Handelskade

Geacht College,

Zoals u ongetwijfeld bekend, hebben de gebiedsontwikkelaar van 'De Handelskade' en 'het Waalfront' BPD, en de gemeente Nijmegen een gezamenlijk plan;
Het realiseren van een specifiek voor het Waalfront ontworpen sculptuur dat de Handelskade verbindt met de historie van de voor de stad bijzondere plek.

Tijdens een van de twee inloopavonden, waarbij wij aanwezig waren, werd een uitgewerkt plan voor de sculptuur te realiseren op de hoek van de Waalhaven en de Voorstadslaan, 'De Scheepsbel' van Ruud Kuijer door de ontwerper en een medewerker van de Gemeente aan de aanwezigen voorgesteld en toegelicht.
In de toelichting middels een maquette en een diapresentatie werd duidelijk dat het ontwerp in zijn vormgeving en detaillering refereert aan de activiteiten en attributen die typisch zijn voor de haven en de scheepvaart op de Waal.

Door een eigentijdse, geabstraheerde verbeelding daarvan is er, onzes inziens, sprake van een op de historie en het karakter van de omgeving afgestemd kunstwerk. Ook de hoogte —10 meter— van de sculptuur staat in een redelijke verhouding tot de bestaande grootschalige omgeving.
Een omgeving die kan worden gedefinieerd als een wijdlopige open ruimte grotendeels omgeven door eigentijdse 7 tot 15 bouwlagen hoge woongebouwen, een betrekkelijk hoge spoordijk met daarin de Nieuwe Hezelpoort en het nog te realiseren bouwplan 'De Duet' dat met zijn hoogte van plusminus 120 meter het hoogste woongebouw in de regio gaat worden!
Een dergelijke grootschalige nog in ontwikkeling zijnde omgeving vraagt om een sculptuur van enige omvang. Tien meter hoogte lijkt ons in dit verband passend.

De vormgeving vertoont geen fors, robuust, massief object maar is opgezet als een samenstel van relatief slanke verticale en horizontale elementen, waardoor een zekere mate van doorzichtigheid ontstaat en een belemmering van het uitzicht zeer beperkt zal zijn.

Over een mogelijke plaats van het beoogde kunstwerk in de omgeving 'Handelkade', Nieuwe Hezelpoort, Voorstadslaan, is veel discussie geweest.
Daarin speelde de bestaande hoogwaterkering een belangrijke rol naast een plaats die voor méér inwoners dan alleen de direct omwonenden een zichtbare en herkenbare betekenis zou moeten krijgen. Een discussie en besluitvorming die langzamerhand zijn derde lustrum ingaat! De werkgroep Kunstwerk Handelskade bestaat daardoor al 10 jaar!

Tijdens de hoorzitting was het onze stellige indruk dat er een grote mate van consensus was van de aanwezige omwonenden ten voordele van de plaats en het uiterlijk van de sculptuur. Bezwaren werden althans tijdens de inloopavonden door ons niet gehoord.

Pas later bleek, zie ondermeer uw brief van 02-06-2026, dat er toch nog, door enkele omwonenden bezwaren waren ingebracht.

"Je hoort 22 keer hoera en 3 keer azijn" (De Gelderlander dinsdag 16 juni 2026)

Jammer dat daardoor een open discussie met argumenten over en weer, toch een van de bedoelingen van een inloopavond (!?), achterwege is gebleven.

In een voorpagina van De Gelderlander van 16 juni 2026, worden enkele bewoners die bezwaar hebben gemaakt tegen de sculptuur 'De Scheepsbel' geïnterviewd. Zij zijn vorig jaar in de 'panoramatoren' komen wonen. Een appartement op de tweede etage vanwege het uitzicht op de Waalhaven en de Hezelpoort.
In dit interview springen enkele argumenten van de geïnterviewden in het oog, een van hen:

"Juist hier voel ik mijn roots", door dit uitzicht" ."Als ik de Hezelpoort zie, denk ik aan mijn moeder die daar als klein meisje in de oorlog schuilde voor de bommen".

De herinneringen aan haar moeder schuilend voor het dramatische bombardement tijdens de oorlog verdient alle respect, dat moge duidelijk zijn, maar is niet relevant voor de keuze van de plaats van het kunstwerk.

Toch zijn de argumenten naar onze mening niet steekhoudend. De bewuste keuze voor het wonen in een stad houdt in dat wordt gekozen voor een woonplek in een stedelijke omgeving, die anders dan bijvoorbeeld het platteland voortdurend in ontwikkeling is.

Sociaal, economisch en zeker ook ruimtelijk, stedenbouwkundig. Dit impliceert dat de woonomgeving voortdurend verandert, geleidelijk, snel of abrupt, maar onontkoombaar.
Het bijna 2000 jaar oude Nijmegen is daar een goed voorbeeld van;
Geleidelijk van Romeinse nederzetting naar een ommuurde middeleeuwse stad, naar een ommuurde vestingstad die tot ver in de achttiende eeuw een aansluiting op het nationale wegennet en spoorwegen tegenhield.
Abrupt met bijvoorbeeld het eerder genoemde bombardement en de wederopbouw van de stad.

De keuze voor het wonen in een stad impliceert ook dat het aanvankelijke uitzicht vanuit een woning of vanaf een plek verandert. Zeker als de keuze valt op een woonplek in een stadsdeel dat nog volop in ontwikkeling en dus aan voortdurende veranderingen onderhevig is.

Het hebben van 'uitzicht' is geen eeuwigdurend recht! Hoe jammer dat vaak ook is!

Overigens, kijkend naar de foto bij het interview zien we de Hezelpoort duidelijk door het tweede raam van links! Het kunstwerk zou juist door het eerste raam van links zichtbaar zijn en dus het uitzicht op de Hezelpoort niet of nauwelijks belemmeren!

Het 'verminderen', 'verdwijnen' van een bestaand uitzicht door ruimtelijke ingrepen van een gemeente of andere overheidsinstantie is een veel gebruikt argument om bezwaar te maken.
De Bestuursrechter van de Raad van State heeft zich daar al vaker over gebogen en een uitspraak gedaan. Een tweetal uit de betreffende jurisprudentie gekozen uitspraken hebben wij als bijlagen toegevoegd.
Wij betreuren het dat door een, onzes inziens ongegrond bezwaar, de aanvraag van de vergunning, die nota bene door een belangrijke partij —Waterschap Rivierenland— al is toegezegd en verleend alsnog wordt ingetrokken.
Daarmee wordt de uitvoering van dit ontwerp opnieuw uitgesteld zo niet afgesteld!

Het zoeken naar een andere plaats is geen alternatief!
Met name de plaats, van welk kunstwerk dan ook, is al meer dan tien jaar het onderwerp van soms vruchteloze discussies geweest.

Het naar willekeur verplaatsen van een op een specifieke lokatie ontworpen kunstwerk is volstrekt in tegenspraak met, en doet geen recht aan, de intenties van de opdrachtgevers en zeker niet aan de intenties van de ontwerper.

Wij verzoeken u dan ook dringend uw besluit, om de aanvraag voor de bestaande en nog noodzakelijke vergunning(en) in te trekken, in heroverweging te nemen;
Een verdere vergunningsprocedure alsnog in behandeling te nemen;
De uitvoering van 'De Scheepsbel' op de gekozen plaats alsnog mogelijk te maken.

De Werkgroep Kunstwerk Handelskade
Namens deze
Cor ,CJT, Hulsen,
Kaapstander 194,
6541 EX, Nijmegen

Tel: 024-3556210
email: corenoda@xs4all.nl

Bijlagen:

Uitspraak Raad van State, Bestuursrecht, uitspraak 14-12-2005, AU7982

Uitspraak Raad van State, Bestuursrecht, uitspraak 06-06-2013, CA2842

Kopie aan:

Brief met gelijke inhoud: Raad van de Gemeente Nijmegen

Kopie: Eef Neienhuijsen, projectleider Gemeente Nijmegen

Ruud Kuijer, Utrecht

BPD, Regio Noord, Oost en Midden

De Gelderlander, t.a.v. Mitchel Suijkerbuijk